

ten bir şekil veya tür olup olmadığı tartışılacak bir başka husustur.

Sonuç olarak, Azerbaycan sahasında da Türkiye'dekine benzer nazım şekli ve türlerinin bulunduğunu ancak bunların adlandırılmasında farklılaşmaların ortaya çıktığını söyleyebiliriz. Ayrıca sadece Azerbaycan sahasında bulunan tür ve şekillerin de varlığı görülmektedir. Hekimov'un kaydettiği bu "növ"lerin ve bu alanda yapılan başka çalışmalarda görülen diğer tür ve şekillerin tür ve şekil kavramları açısından yeniden tasnif edilmesi gerekmektedir. Bu tasnif yapılırken Türkiye sahası tür ve şekil özellikleri de göz önünde bulundurulmalı, farklı adlarla anılan benzer tür ve şekiller belirlenmelidir. Bu tesbitlerin ardından yapılacak karşılaştırma ile iki sahayı içine alan bir "Tür ve Şekil Bilgisi" eseri iki sahadan alınan şiir örnekleriyle zenginleştirilerek ortaya konulmalıdır. Böylece, çeşitli coğrafi bölgelerde ve âşık mektepleri çevresinde yüzyıllardır işlenen ve geliştirilen bir geleneğin mahalli renkleri ve özellikleri bütün zenginliği ile ortaya konulmuş olacaktır.

NOTLAR

1. Yrd. Doç. Dr. M. Öcal OĞUZ, "Halk Şiirinde Tür ve Şekil Meselesi", Millî Folklor 3, 5, 19 (Güz 1993), s. 13-19.
2. Mürsel Hekimov, "Aşık Şe'rinin Növleri",

Bakü 1987. (Bu kitabın bir tanıtması için bakz. Yrd. Doç. Dr. M. Öcal OĞUZ, "Bakü'de Yayınlanan Bir Kitap ve Aşık Şiirinin Tür, Şekil ve Makâm Meselesi", Millî Folklor 2, 4, 15 (Güz 1992), s. 9-13. (Hekimov'un bu eseri Dr. Himmet Biray tarafından bize verilmiş olup G.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi 1993 yılı mezunlarından Kadriye Şerbetçi tarafından bitirme tezi olarak hazırlanmıştır. Aynı üniversitenin öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Pakize Aytaç'ın danışmalığında hazırlanan bu tez Azerbaycan Türkçesinde Latin harflerine aktarma şeklindedir. Bu eserin Türkiye'ye ve Türkçeye kazandırılmasında emeği geçenlere teşekkür borcumuzdur.)

3. Hekimov, Dizdaroğlu'nun eserini, Nihat Sami Banarlı'nın "Resimli Türk Edebiyatı" nı sık sık dipnot olarak vermektedir. Bunun yanında Köprülü, H. İlaydın, V.M. Kocatürk, P.N. Boratav, İ. Başgöz gibi araştırmacıların da görüşlerine müracaat etmektedir. Bkz. Hekimov, s. 17.
4. Hekimov, a.g.e., s. 2.
5. Prof. Dr. Umay Günay, "Türkiye'de Aşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi", Ankara 1993, s. 187; Prof. Dr. Şükrü Elçin, "Halk Edebiyatı Araştırmaları 1", Ankara 1988, s. 23 vd.
6. M. Hekimov, a.g.e., s. 3.
7. M. Hekimov, a.g.e., s. 36.

BİZE GELEN KİTAPLAR

S. Burhaneddin AKBAŞ "Yaban Çiçeği", Kayseri 1993 * S. Burhaneddin AKBAŞ "Bünyanlı Âşık Mustafa", Kayseri 1994 * Dr. Rıdvan CANIM "Bosna, Ah Bosna" İstanbul 1993 * Faruk GÜÇLÜ "Nevşehir Folklorundan İzlenimler", Ankara 1994 * Mehmet ÖNAL "Şeffaf Kanatlı Zaman", İstanbul 1994.

ten bir şekil veya tür olup olmadığı tartışılacak bir başka husustur.

Sonuç olarak, Azerbaycan sahasında da Türkiye'dekine benzer nazım şekli ve türlerinin bulunduğunu ancak bunların adlandırılmasında farklılaşmaların ortaya çıktığını söyleyebiliriz. Ayrıca sadece Azerbaycan sahasında bulunan tür ve şekillerin de varlığı görülmektedir. Hekimov'un kaydettiği bu "növ"lerin ve bu alanda yapılan başka çalışmalarda görülen diğer tür ve şekillerin tür ve şekil kavramları açısından yeniden tasnif edilmesi gerekmektedir. Bu tasnif yapılırken Türkiye sahası tür ve şekil özellikleri de göz önünde bulundurulmalı, farklı adlarla anılan benzer tür ve şekiller belirlenmelidir. Bu tesbitlerin ardından yapılacak karşılaştırma ile iki sahaya içine alan bir "Tür ve Şekil Bilgisi" eseri iki sahadan alınan şiir örnekleriyle zenginleştirilerek ortaya konulmalıdır. Böylece, çeşitli coğrafi bölgelerde ve âşık mektepleri çevresinde yüzyıllardır işlenen ve geliştirilen bir geleneğin mahalli renkleri ve özellikleri bütün zenginliği ile ortaya konulmuş olacaktır.

NOTLAR

1. Yrd. Doç. Dr. M. Öcal OĞUZ, "Halk Şiirinde Tür ve Şekil Meselesi", Millî Folklor 3, 5, 19 (Güz 1993), s. 13-19.
2. Mürsel Hekimov, "Aşık Şe'rinin Növleri",

Bakü 1987. (Bu kitabın bir tanıtması için bakz. Yrd. Doç. Dr. M. Öcal OĞUZ, "Bakü'de Yayınlanan Bir Kitap ve Aşık Şiirinin Tür, Şekil ve Makâm Meselesi", Millî Folklor 2, 4, 15 (Güz 1992), s. 9-13. (Hekimov'un bu eseri Dr. Himmet Biray tarafından bize verilmiş olup G.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi 1993 yılı mezunlarından Kadriye Şerbetçi tarafından bitirme tezi olarak hazırlanmıştır. Aynı üniversitenin öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Pakize Aytaç'ın danışmanlığında hazırlanan bu tez Azerbaycan Türkçesinde Latin harflerine aktarma şeklindedir. Bu eserin Türkiye'ye ve Türkçeye kazandırılmasında emeği geçenlere teşekkür borcumuzdur.)

3. Hekimov, Dizdaroğlu'nun eserini, Nihat Sami Banarlı'nın "Resimli Türk Edebiyatı" nı sık sık dipnot olarak vermektedir. Bunun yanında Köprülü, H. İlaydın, V.M. Kocatürk, P.N. Boratav, İ. Başgöz gibi araştırmacıların da görüşlerine müracaat etmektedir. Bkz. Hekimov, s. 17.
4. Hekimov, a.g.e., s. 2.
5. Prof. Dr. Umay Günay, "Türkiye'de Aşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi", Ankara 1993, s. 187; Prof. Dr. Şükrü Elçin, "Halk Edebiyatı Araştırmaları 1", Ankara 1988, s. 23 vd.
6. M. Hekimov, a.g.e., s. 3.
7. M. Hekimov, a.g.e., s. 36.

BİZE GELEN KİTAPLAR

S. Burhaneddin AKBAŞ "Yaban Çiçeği", Kayseri 1993 * S. Burhaneddin AKBAŞ "Bünyanlı Âşık Mustafa", Kayseri 1994 * Dr. Rıdvan CANIM "Bosna, Ah Bosna" İstanbul 1993 * Faruk GÜÇLÜ "Nevşehir Folklorundan İzlenimler", Ankara 1994 * Mehmet ÖNAL "Şeffaf Kanatlı Zaman", İstanbul 1994.